Învățământul corbean: ieri, azi, mâine

Începuturile învățământului în Corbu, stă sub auspiciile influenței școlilor de obște din Transilvania. Aflată în zonă de confluență, între Moldova Și Transilvania, mica localitate corbeană a reușit să adere la o formă de învățământ. În monografia Corbu o comună pe Valea Bistricioarei, profesorul Dumitru Răucescu a încercat să aducă semenilor date despre atestarea școlii în cele două localități. Apelând la studii, mărturii transmise oral, documente de arhivă, a rezultat povestea atestării . Fiecare regiune istorică avea sistem de învățare diferit. Primele școli, la sate au existat în poarta bisericii sau topazele mănăstirilor. Primii dascăli, au fost preoții, cântăreții bisericești, călugării. Nomazi de felul lor, între Mănăstirea Doamnei și cea a Neamțului, călugării se opresc, în sate și oferă învățătură.

În volumul din *Istoria școlilor românești din Transilvania între 1800- 1867,* (București 1971) a lui Nicolae Albu, într-o înșiruire de școli din zona Giurgeului: Alfălău, Bicaz, Bilbor, **Corbu**, Ghimeș, Tulgheș, Varviz , apare prima școală românească la Corbu, ***într-o clădire din lemn,* în anul 1781**. De atunci sunt 242 de ani. Numele primului învățător, consemnat într-un document găsit în arhiva școlii este a lui **TROFNIC GRIGORIU**, venit din Moldova, în 1839, pentru a preda unui număr de 83 de elevi. În răspunsul la circulariile nr 344 și 524, conform volumului *Românii din scaunele Ciuc, Giurgeu și Coșin* a lui L .Boar (Tg. Mureș , 2004), Aron Boer, consemna, referitor la învățământul în protopopiatele românești, că la Corbu clădirea școlii e de sine stătătoare și nu în casă tocmită. Era anul de grație 1858.

În 1864, notarul Ioan Urziceanu, inspector școlar, consemnează, despre situația construcțiilor școlare: *la Barasău și Corbu s-au adunat….lemn și piatră, iar până la edificarea noilor clădiri se va învăța în vechile locale și în casa învățătorului Truța,* conform studiul dr. Dorel Marc. Acolo studiau 51 de elevi.

În 1865, în Studiul lui Șerban Polverijan referitor la Protopopiatul greco-catolic Gheorgheni sunt enumerate 8 școli cu clădiri noi cu învățători, de exemplu: Bilbor-Mera Avram; **Corbu-Baida Georgiu**, Dămuc-Cutte . La Corbu, sunt recenzați 93 de elevi.

La 22 septembrie 1871, la casa parohială Corbu se încheie un document care face referire la casa de școală, cu două încăperi, cea pentru clasă corespunzătoare, iar cea pentru dascăl austeră, modestă, mică, precum sărăcia din comună. Totodată se precizează că *există cărți, iar învățătoru e apt și întru toate corespunde chemării sale, fiind prevăzut cu decret(numire) și absulutoriu(diplomă).* Documentul este semnat de George Goia, jude, Roman Dănilă, Michail Blându,notar, Teodor Coșocari, preot, alți 8 oameni, săteni și jurași, printre care și învățătorul Gabriel/ Gavrilu Cojocariu . Aici studiau 70 de elevi.

În consemnările lui Ion Urzică, conform manuscrisului 2318/30.09.1871,*doar două școale, cea din Subcetate și din Corbu, corespund legilor viguroase, având localuri…și învățători prevăzuți cu decret și absolutoriu.* La Corbu, școala e dotată cu scaune lungi,masă și scaun pentru docent, tablă de scris, tabele de perete,cărți scolastice, tăblițe mici de piatră, pentru esecierea/exersarea pruncilor în scris și calculațiune și mapa / harta patriei. Clădirea ridicată în 1875, o înlocuiește pe cea din 1837, are în anul 1876, 91 de elevi la învățătorul Ioan Neamțu .În anul 1876, în Șemantismul U. 1945, Blaj, este notificată starea proastă a celor 6 școli, au clădiri, fără docenți, iar numele localității este din nou consemnat. Apoi la 1878, la învățătorul Gregoriu Trifu, sunt înscriși 29 de băieți și 13 fete. Notarul tractual, Simeon Cott, întocmește în 1880 un document, în care consemnează: *clădiri școlare de lemn, 6 încăperi, o prevedință cu toate requistele școlastice, grădină de pomăritu, precum și unele aparate gimnastice, ținuta școlarilor, ordinea, curățenia, progresul celor 43 de elevi foarte mulțumitoriu* . Prima atestare a învățământului maghiar, în zonă este legată de închirierea unui spațiu, în 1895, iar Bencze Jozef este primul dascăl.

În descrierea din 1891-1892, apar amănuntele: *frumoasă, invențiatorului diligente, harnicu și cu portare morală și oficioasă foarte bună.* Iar în luna mai, pe 24.05.1892, are loc un examen la care participă 37 de băieți și 28 de fete, care aduc școlilor din Corbu și Livezi, *calificativ foarte mulțumitoriu* (Românii din scaunele Ciuc, Giurgeu și Coșin a lui L .Boar -Tg. Mureș , 2004). Școala are și un caracter practic, deoarece îi pregătește pe elevi și pentru a face pomiultură și culturi de cartof .

După 1900, apar din nou date cu caracter istoric și anume, 43 de elevi la secția română, la învățătorul Grigoriu Trifu și 50 de elevi la secția maghiară cu Foldes Zoltan. Din 1902-1910, învățător este Emil Drăgan, iar pe la 1906 erau 121 de feciori și 120 de fete, în clădirea nouă unde mai funcționau: docentul N. Truța și curatorul G. Trifu. La 1911 școala are 106 școlari.

În Monografia com bis gr. cat. Corbu, respective a celei politice Gyergyohollo *(30.05.1911)* învățătorul Nicolae Truța vorbește despre*: o școală a fost susținută de cărturari fără calificative precum Toader Apostol, dascălul îl bătrân Grigorie Soponar .*

Între anii, 1914-1916, școala funcționează în casa învățătorului Nicolae Truța, cu 194 de elevi: 89 de băieți și 102 copile, 60 de elevi la școala de stat și 6 izraeliți; 1922-1923, 43 de elevi la școala lui N. Truța, acesta contribuie la refacerea clădirii. Iar în 1930, se ridică școală nouă,de piatră,prin contribuția Cooperativei forestiere, a patronatului bisericii . În clădirea de la numărul 183, pe strada Principală din Corbu se află placa comemorativă, din timpul domniei lui Carol al II-lea, martor al istoriei școlii.

Data de 22.06.1936, înseamnă pentru 3 elevi din Corbu, însoțiți de învățătoarele Coșocaru Florica și Coșocaru Ileana examen la Borsec, la materiile: română-scris/oral, matematică, științe fizico-naturale . Cei 3 promovează. Pe foia lor

matricolă apar meseriile părinților:plugar, cioban,măcelar, zidar, casnică; absențele și amenzile aplicate; materialul de scris: tăblițe din cărbune sau piatră.

În anul școlar 1936-1937, elevii sunt împărțiți pe cicluri și secții: 32 de elevi , la ciclul primar; 28 de elevi la gimnaziu, cu Florica Coșocaru ; 1939-1940: 85 de elevi la secția română, cu Andone Constantin și Coșocaru Elena, 40 de elevi la secția maghiară..

Între anii 1940-1944 se desființează școala la Corbu, din interes etnic, apar maghiarizarea numelor, scrierea documentelor în limba maghiară. Din 1944-1946, revine școala la Corbu, cu 89 de elevi între 7-14 ani la învățătoarea Florica Coșocaru, 37 de elevi la secția maghiară cu Aved Ștefan. În 1945 se alătură colectivului didactic, Dumitru Goia,la secția română , pentru 53 de elevi de primar și 33 de elevi la gimnaziu; și Iulianna Brassay, pentru 37 de elevi la secția maghiară. Apare și bibliotecara- Livia Codreanu. Fenomenul continuă până în 1947. Atunci inspectorul Ioan Tănase, realizează un inventar și găsește: 20 de bănci, 2 dulapuri, o tablă. Sărăcia oamenilor, ignoranța preoților care au intervenit în educația copiilor, impune realizarea unui fond de donații pentru hrana copiilor: mălai, lapte, cartofi, lucruri pentru cantina școlii , colectate de către cooperativa sătească. Aceasta asigură aducerea copiilor la școală, unde sunt hrăniți. Pentru adulți se organizează și clase de alfabetizare.

În 1954, la Corbu existau 2 școli: Școala Elementară Barasău,doar clasele 1-4, cu cele două secții,și școala din Centru.. Apare și grădinița, cu educatoarea Țifrea Elena. Din 1959, Școala Elementară Barasău este sinonimă cu Școala elementară de 7 ani din Corbu. Alte date semnificative: 1980 la Școala generală nr. 1 se înființează prima treaptă de liceu. În 1972, se dă în folosință actualul corp principal al clădirii.

În 1990-1991 apare secția școlii de ucenici de 2 ani: găuritori metale, broderie-plăpumărie; Apoi din 1990-1994 apare școala profesională, dulgher-tâmplar, pădurar. În 1992-1993 se înființează prima clasă de liceu seral. Iar în 1994-1995, prima clasă de liceu zi: veterinar, zootehnist. În 2013, se dă în folosință clădirea nouă la Școala Capu Corbului. Actualmente funcționează liceu: teoretic, cu clase de științe ale naturii și științe sociale și tehnologic , în domeniile economic, silvic, electronic. Din 2017: școală profesională.

Corbu de azi:

Deviza școlii înseamnă: La Corbu munca te onorează, liceul te formează!. E credința celor 29 de profesori titulari ai școlii, profesori dintre care 21 au gradul didactic 1. Portretul dascălilor de astăzi înseamnă social, oameni proveniți preponderent din două localități: Corbu și Grințieș, aproximativ două treimi. Lor li se alătură și Borsec, Bilbor, Toplița, aproximativ o treime. Ceea ce ne bucură este alăturarea colectivului didactic a celor tineri: profesor de biologie, profesor de silvicultură, două învățătoare. Cele 4 cadre didactice au scăzut media de vârstă de la 46 de ani și 2 luni la 42 de ani. Totodată e benefică venirea la școala noastră în acest an școlar a profesorului de muzică. Statistic am putea spune așa: există 2 educatoare, 5 învățătoare, câte 2 profesori la disciplinele: limba română, matematică, discipline economice, silvicultură, educație fizică și sport, chimie. Apoi la toate celelalte discipline avem câte un profesor: fizică, biologie, geografie, istorie, discipline sociale, engleză, franceză, religie, muzică, etc. avem consilier școlar și profesor de sprijin. O parte din actualul colectiv didactic are legătură cu școala nouă corbeană, mai ales cu liceul. Produsele liceului corbean au plecat și au revenit, făcând din mica localitatee nu numai acasă, ci și locul de muncă. Aici și-au făcut studiile, au plecat la facultate, apoi au revenit, iar ceea ce au învățat la Iași, Brașov sau Târgu Mureș pun

în practică la Corbu. Ceea ce ne lipsește este profesorul specialist în desen. E o țintă pentru viitor, cum o altă țintă este atragerea în rândul cadrelor didactice a profesorilor tineri, dintre foștii noștri elevi, cei care actualmente se specializează în disciplinele planului cadru. Ei vor prelua ștafeta. Liceul a fost punctul de plecare pentru numeroase cariere: profesori, ingineri, medici, economiști, bancheri, kinetoterapeuți, modele, avocați, asistente medicale, etc. La aniversarea de 25 de ani a școlii, într-o statistică, numărul de asistente medicale care au plecat să își continue studiile de specialitate în domeniu era de 142.

Referitor la descrierea materială a școlii, putem spune așa: Corbu la 242 de ani de atestare istorică, funcționează în 4 corpuri de clădire. În corpul principal, la numărul 122 , pe strada Principală, zilnic, conform orarului vin elevii de gimnaziu, liceu, școală profesională și școală postliceală. În clădirea de la numărul 40, merg zilnic să zburde preșcolarii din Corbu, actualmente 30 de elevi. Pe strada Școlii numărul 5, la Capu Corbului, transportați de microbuzul școlar sunt școlarizați cei 68 de elevi ai ciclului primar. În clădirea dată în funcțiune în 1930, momentan sunt amenajate o sală de expoziție cu obiecte din Primul Război Mondial, și 2 săli pentru laboratoare tehnice: silvic și economic.

În cele 11 săli de clasă, din Corpul Central avem 11 table interactive achiziționate prin intermediul Proiectului ROSE, proiect de remediere a carențelor acumulate de elevii de liceu și remediate conform unor activități remediale, constante. Există calculatoare noi, pe care le folosesc atât profesorii, cât și elevii, achiziționate tot prin proiectul ROSE. La Capu Corbului, proiectul: Vino la școală! Schimbă-ți destinul! A dus încă o tablă interactivă. Proiectul din fonduri norvegiene. Derulat sub auspiciile Inspectoratului Școlar Harghita, împreună cu ISJ Covasna, ISJ Vrancea și Școala Nouă din Norvegia proiectul a asigurat, pe lângă activitățile remediale, cele de consiliere, cele recreative, de 3 ori pe săptămână, pentru 88 de elevi timp de 4 ani, și masă caldă. Elevilor li s-a reamintit gustul unor mâncăruri uitate. Părinții au înțeles că o mâncare simplă este mult mai sănătoasă decât una rapidă. În anul pandemiei, au fost achiziționate seturi de bănci, dulapuri, catedre. Curtea de al liceu a fost asfaltată. Elevii școlii noastre se bucură de sala, de sport inaugurată în 2012 și de terenul de sport construit la Capu Corbului, de către UAT, în 2021.

Nu pot trece cu vederea nici cele 77 de specii de plante pe care elevii noștri le identifică la orele de laborator silvic și de care se bucură zilnic, în curtea școlii. În pepiniera silvică se plantează și se îngrijesc puieții care apoi sunt valorificați pe terenurile ocoalelor silvice, din zonă, acolo unde fie se curăță loturile silvice, fie se ecologizează, fie se replantează. Elevii sunt reapropiați de natură, sunt pregătiți fie să urmeze meserii specifice zonei, sunt încurajați să continue studiile sau continuă o tradiție preluată din școala corbeană străveche.

Renumele școlii noastre e dat și de rezultatele la olimpiade, concursuri pe discipline. Remarcabil este rezultatul de la Bacalaureatul 2022, când Pântea Mădălina a avut singurul 10 la Bacalaureat din județ. Anul acesta procentul de 76,92% a făcut să fim din nou aleși, la admiterea 2023.Rezultatele la bacalaureat sunt o muncă asiduă, constantă a colectivului școlii. Rezultatele din ultimii doi ani, au fost obținute și în 2013-2016.

Liceul din Corbu e ales și pentru proiectele Erasmus. Din 2019, anual, elevii și profesorii noștri vizitează Europa. Din 2021, până în 2027, școala e acreditată în Programele Erasmus, atât pentru School Education, cât și pe filiera tehnologică-VET. Anual în conturile școlii intră aproximativ 100000 de euro, prin intermediul cărora, aproximativ 70 de elevi și 15 profesori anual beneficiază de experiența învățării

europene. Ei intră în contact cu școli, culturi, politici educaționale diferite. Acest lucru înseamnă să dobândească încredere în sine, să învețe că fiecare țară aduce un alt mod de instruire, să își dovedească și să arate celorlalți că deși vin de la sat, din Harghita –România, nu sunt cu nimic mai prejos decât alții, dimpotrivă. S-au realizat parteneriate cu școli din: Turcia, Bulgaria, Italia, Grecia, Spania, Germania, Polonia, Ungaria, Serbia, Norvegia. Sunt țările vizitate sau care ne-au întors vizita. Aceste programe înseamnă responsabilitate, ponderare și educație. Am atins competențe de comunicare, cele Tic, cele ecologice, ale tuturor valorilor europene.
Ce ne propunem pe viitor, ca noi să existăm, să reușim să repopulăm zona, să ne adaptăm noului, să fim și să rămânem cetățeni europeni, fără a uita rădăcinile neamului din care ne tragem. Școala corbeană, mereu a ființat. Ea a determinat întinerirea și îmbătrânirea populației, în egală măsură. Astăzi mai mult ca oricând ne dorim să facem acele lucruri despre care peste timp să se poată afirma: aici au fost niște Oameni.

La noi ești Competitiv, Orientat, Responsabilizat, (ai) Beneficii, (devii) Util= CORBU.